

УДК 347.961.1

Марія Німак

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри цивільного права та процесу
Навчально-наукового інституту права,
психології та інноваційної освіти
Національного університету “Львівська політехніка”

ПОВНОВАЖЕННЯ НОТАРІУСА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

<http://doi.org/10.23939/law2020.25.160>

© Німак М., 2020

Досліджено питання щодо прав та обов'язків нотаріуса відповідно до чинного законодавства, визначено можливості вчинення ним тих чи інших дій та доцільність передання йому державою окремих повноважень. Визначено міру дозволеної поведінки нотаріуса та встановлено систему заборон у його діяльності.

Ключові слова: повноваження, нотаріус, вчинення нотаріальних дій, додаткові послуги, реєстраційні дії, захист прав та інтересів тощо.

Постановка проблеми. Ще на початку 2000-х років до повноважень нотаріусів належало тільки вчинення нотаріальних дій та усе те, що з цим пов'язано, а саме, консультування, витребування документів від фізичних та юридичних осіб, підприємств, установ, організацій тощо. Проте за цих останніх 15 років повноваження нотаріуса істотно розширилися. Так, з прийняттям Цивільного кодексу України, почали з'являтися електронні реєстри, а на нотаріусів поклали обов'язок із здійснення певних реєстраційних дій, що пов'язані із вчиненням нотаріальних дій. Згодом до повноважень цих посадових осіб зараховано і ті, які відмінні від вчинення нотаріальних дій. Зокрема, повноваження із реєстрації речових прав на нерухоме майно, при цьому не тільки внаслідок вчинення нотаріальної дії, із реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців тощо. Водночас, як стверджує Міністерство юстиції України, повноваження нотаріусів і надалі будуть розширюватися. У планах міністерства уповноважити нотаріусів реєструвати шлюби, їх розірвання, реєструвати транспортні засоби тощо. Усе це передусім спричиняє занепокоєння у нотаріальній спільноті щодо можливості переродження професії.

Мета статті – визначити повноваження, передані державою нотаріусу відповідно до актуальних реформ, та проаналізувати ті повноваження, які держава планує передати нотаріусу.

Аналіз дослідження проблеми. Повноваження нотаріуса як категорія дозволеного і забороненого, як визначення тих дій, які можуть вчиняти нотаріуси, в теорії цивільного права малодосліджені. Більшість досліджень присвячено або функціям нотаріуса (як от дисертація О. М. Золотухіної, праці М. С. Долинської та багатьох інших науковців), або ролі нотаріуса у системі органів (Л. С. Беспалая, О. О. Іншакова, С. В. Мальцева тощо).

Виклад основного матеріалу. Проаналізувавши чинне законодавство України, що регулює нотаріальну діяльність, повноваження нотаріусів можемо розділити на кілька таких груп:

1. Повноваження із вчинення нотаріальних дій;
2. Реєстрація в електронних реєстрах;

3. Повноваження із надання або отримання інформації з електронних реєстрів, до яких мають доступ нотаріуси;
4. Реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень;
5. Повноваження з отримання витягів із Державного земельного кадастру;
6. Реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;
7. Повноваження нотаріуса як суб'єкта первинного фінансового моніторингу;
8. Повноваження із перевірки сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів перед вчиненням нотаріальної дії та обов'язок щоквартального подання інформації до податкових органів щодо посвідчених договорів відчуження нерухомого майна та сум сплаченого громадянами податку;
9. Повноваження із перевірки наявності/відсутності санкцій щодо особи;
10. Повноваження із перевірки оцінної вартості нерухомості при її відчуженні;
11. тощо.

Покладення на нотаріусів такого великого обсягу повноважень, як справедливо зауважив В. М. Марченко, свідчить про високий рівень довіри держави до нотаріальної спільноти. А разом із тим це і додаткова відповідальність [1, с. 162].

Повноваження із вчинення нотаріальних дій полягають у вчиненні як безпосередньо нотаріальних дій, так і у вчиненні інших дій, які необхідні для того, щоб вчинити ту чи іншу нотаріальну дію.

Відповідно до ст. 3 Закону України “Про нотаріат” від 2 вересня 1993 року [2] держава надала повноваження нотаріусу вчиняти ті чи інші дії, щоб посвідчити права, факти, надати їм юридичної ваги, значимості з метою надання можливості особі скористатися своїми правами та реалізувати свої можливості, тобто вчиняти нотаріальні дії.

З метою реалізації цих повноважень, законодавець надає нотаріусу певні права та покладає на нього певні обов'язки.

Так, відповідно до ст. 4 закону нотаріус має право звертатися із запитами до підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб, а також до інших нотаріусів із вимогою про надання інформації або документів, які йому необхідні, щоб вчинити нотаріальну дію. Більшість документів, що необхідні для вчинення нотаріальної дії особи подають нотаріусу самостійно, проте, часто є такі відомості чи документи, які можна надати тільки за запитом нотаріуса. Так, наприклад, зважаючи на обов'язок збереження нотаріальної таємниці, інформацію про заповіт при оформленні спадщини може надати той нотаріус, який його посвідчив, іншому нотаріусу тільки за його запитом.

Оскільки ні державний, ні місцевий бюджети не фінансують нотаріальну діяльність, то нотаріуси мають право на оплату за свої послуги. При цьому як плату за вчинення нотаріальних дій, так і плату за вчинення інших дій, які нотаріуси зобов'язані вчиняти відповідно до закону, а також на оплату додаткових послуг правового чи технічного характеру, що не пов'язані із вчиненням нотаріальної дії. Такими додатковими послугами технічного характеру вважаємо друк зразків документів, виготовлення фотокопій документів, видача документів із архіву для ознайомлення, роз'яснення щодо сплати податків чи інших платежів тощо. Щодо додаткових послуг правового характеру, то складно уявити, які це можуть бути послуги та ще й не пов'язані із вчиненням нотаріальної дії. Якщо йдеться про реєстраційні дії, не пов'язані з нотаріальною діяльністю, наприклад, реєстрація юридичної особи, то це швидше будуть інші дії, які нотаріус зобов'язаний вчинити відповідно до закону. Консультувати з приводу будь-яких питань з інших галузей права нотаріус немає можливості, адже не є фахівцем у них.

Певне розшифрування цих додаткових послуг міститься в Наказі Міністерства юстиції України “Про затвердження Примірною положення про порядок надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, а також послуг технічного характеру” від 04 січня 1998 року № 3/5. Так, відповідно до преамбули

цього положення правову допомогу надають за допомогою роз'яснень із питань чинного законодавства, консультацій правового характеру, усних та письмових довідок із законодавства, складання заяв, проєктів правочинів та інших документів, а також надання консультацій та послуг з нарахування доходів (прибутків) при посвідченні договорів купівлі-продажу, міни нерухомого та рухомого майна [3]. Проте усі ці вищепераховані повноваження фактично і має право вчиняти нотаріус відповідно до ст. 4 закону, а щодо останнього повноваження та відповідно до чинного податкового законодавства нотаріус не є ні податковим агентом, ні бухгалтером, а отже, і не може консультувати чи надавати послуги з нарахування прибутку. Нотаріус тільки перевіряє факт проведення розрахунків між сторонами при укладенні відповідного правочину та факт сплати податку, якщо для цього є підстави.

Натомість, у цій нормі не йдеться про плату за надання консультації щодо вчинення нотаріальної дії, хоч право консультувати декларує норма ч. 4 ст. 4 закону. Часто на практиці є випадки, коли один нотаріус консультує, а нотаріальну дію вчиняє інший, бо особа звернулася до нього, маючи право вільно обирати нотаріуса. Проте є інколи такі консультації, що потребують ґрунтовної перевірки документів, аналізу ситуації, додаткового часу для опрацювання законодавства, щоб надати вичерпну відповідь на поставлене особою питання. Тоді нотаріус у жодному разі не застрахований від того, що проконсультована особа звернеться саме до нього за вчиненням цієї нотаріальної дії. З огляду на це, вважаємо, що за консультування нотаріуси також повинні отримувати плату.

Тому вважаємо вищезгадану норму закону недосконалою і такою, що потребує уточнення.

Також нотаріус вправі складати проєкти документів, робити копії та виписки з документів, надавати консультації та роз'яснення з правових питань, що стосуються вчинення нотаріальних дій. Стандартних типових форм чи шаблонів нотаріальних документів практично немає. Винятком є тільки посвідчувальні написи на документах, а також свідоцтва про право на спадщину, свідоцтва про право власності, свідоцтва опікуна над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, свідоцтва про посвідчення фактів тощо, форми яких затверджені законодавством. Проте на практиці інколи є й такі ситуації, що нотаріусу доводиться редагувати вищезгадані форми. Тому, зважаючи на те, що кожна ситуація, з якою особа звертається за вчиненням нотаріальної дії, є індивідуальною та має свої обставини, то в кожному конкретному випадку нотаріус складає такий проєкт документу, який відповідає цій ситуації.

Водночас, нотаріус має і певні обов'язки, зокрема, відповідно до ст. 5 закону він зобов'язаний діяти відповідно до закону, присяги, яку склав під час отримання права на зайняття нотаріальною діяльністю, та в межах правил професійної етики нотаріуса. Нотаріальне діловодство та архів нотаріус зобов'язаний вести відповідно до встановлених правил, до документів ставитися дбайливо, запобігаючи їх нищенню чи пошкодженню.

Зважаючи на недостатній рівень юридичної грамотності серед населення, законодавець покладає на нотаріуса обов'язок роз'яснювати особам їх права та обов'язки, попереджувати про наслідки вчинюваних нотаріальних дій, а головне, сприяти фізичним та юридичним особам у захисті та реалізації їхніх прав та інтересів. Як справедливо зауважує О. В. Коротюк, такий обов'язок обґрунтовується змістом загальної мети нотаріату як правового інституту, який запровадила держава й існує в межах загальноновизнаного конституційного принципу існування держави для людини, та безпосередньо виходить із превентивної функції нотаріату [4].

У науковій літературі повноваження нотаріусів із захисту прав та обов'язків громадян часто порівнюють із повноваженнями суддів у цій сфері. Так, слушно зауважує О. О. Іншакова, що основна відмінність між цими суб'єктами полягає у тому, що нотаріус розглядає винятково безспірні справи і з цим безпосередньо пов'язані попереджувальні аспекти діяльності нотаріату, оскільки є можливість врегулювати різноманітні питання без звернення до суду, що, відповідно, знижує рівень перевантаження судів, в окремих випадках забезпечує доказову базу для судового розгляду [5].

Крім цього, нотаріус зобов'язаний зберігати нотаріальну таємницю, тобто будь-яку інформацію, яка стала йому відома під час підготовки до вчинення або у разі вчинення нотаріальної дії. Це важлива гарантія захисту прав та інтересів людини. Мало того, що нотаріус сам зберігає таємницю, він зобов'язаний подбати про те, щоб його помічник чи інші особи не розголосили її. Проте є випадки, коли нотаріус, незважаючи на нотаріальну таємницю, все ж зобов'язаний надати певну інформацію. Наприклад, на запити Міністерства юстиції України, органів управління юстиції на місцях під час здійснення ними перевірок нотаріальної діяльності.

З метою надання значущості нотаріальній діяльності та утвердження довіри громадян до нотаріату, законодавець покладає на нотаріуса обов'язок відмовляти у вчиненні нотаріальної дії у разі, якщо її вчинення суперечить закону чи міжнародному договору.

Зважаючи на часті зміни, що відбуваються на законодавчій арені, нотаріус зобов'язаний постійно підвищувати свій професійний рівень.

Крім цього, чимало обов'язків нотаріуса закріплено також у Правилах професійної етики нотаріусів України, затверджених Наказом Міністерства юстиції України № 2104/5 від 04.10.2013 року [6]. Зокрема, у своїй діяльності нотаріус зобов'язаний:

1. Бути незалежним, тобто не підпадати під вплив сторонніх осіб, не брати хабарів;
2. Захищати права та інтереси усіх сторін правочину, не віддаючи переваги одному чи іншому;
3. Дбати про престиж та повагу до професії, бути компетентним фахівцем;
4. Коректно поводитися у відносинах і з клієнтами, і з колегами тощо.

Отже, аналізуючи права та обов'язки нотаріуса, зауважуємо, що нотаріус немає владних повноважень, але, навпаки, є незалежним суб'єктом, який однаковою мірою захищає інтереси кожної із сторін правочину. Нотаріус жодним чином не вправі впливати на особу, схилиючи її до вчинення тої чи іншої нотаріальної дії, натомість, він може тільки роз'яснити їй зміст такої дії та її наслідки. Навіть у тих випадках, коли нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії, то немає його влади у цьому, бо відмова зумовлена тільки об'єктивними обставинами, які унеможливають вчинення нотаріальної дії.

Відповідно до ч. 3 ст. 3 закону нотаріусу, як і всім іншим посадовим особам, забороняється брати хабарі, тобто діяти, використовуючи свої повноваження, з метою отримання неправомірної вигоди, прийняття обіцянки її отримання чи, навіть, пропозиції її отримання.

Незважаючи на великий обсяг функцій, переданих нотаріусу, держава має в планах надати нотаріусу повноваження із реєстрації шлюбів, їх розірвання, реєстрацію транспортних засобів, про що вже неодноразово анонсувало Міністерство юстиції України. Крім цього, як зауважив міністр юстиції України, для нотаріусів планують запровадити чергові електронні сервіси, а саме, електронний нотаріат, так званий "Е-нотаріат", та електронний документообіг; а також у нотаріусів з'явиться можливість засвідчувати web-сторінки, видавати електронні довіреності тощо.

Як зазначив президент Нотаріальної палати України Володимир Марченко, до найактуальніших змін у сфері повноважень нотаріуса можемо зарахувати такі, як надання повноважень нотаріусам у сфері медіації, встановлення певних фактів, що мають юридичне значення (наприклад, народження, усиновлення, шлюб, його розірвання); створення можливості забезпечення доказів нотаріусом, використання нотаріусом ескроу-рахунків для здійснення передачі коштів за договорами купівлі-продажу нерухомості чи цінних паперів тощо [7].

Щодо Е-нотаріату, то йдеться не тільки про створення єдиного електронного реєстру нотаріальних дій, але і цифрового електронного нотаріального документообігу загалом, тобто створення нотаріальної мережі з порталами клієнтів, можливістю он-лайн оплати за вчинені нотаріальні дії та, навіть, дистанційного їх вчинення тощо.

Можливість здійснення медіації саме нотаріусом в юридичній літературі також підтримано. Зокрема, О. М. Золотухіна пропонує закріпити за нотаріусом право позасудового вирішення спорів як посередника (медіатора), а також його участь при укладенні правочинів, що є способом

попередження виникнення конфліктів, забезпечення рівноваги інтересів сторін, недопущення обмеження прав і законних інтересів однієї із сторін та/або третіх осіб [8, с. 162].

Хоч законодавчо таке право не закріплене, але нотаріус фактично здійснює ці повноваження, адже посвідчує договори, інші правочини, факти тощо, у такий спосіб надаючи їм законної сили та попереджуючи виникнення спорів. Відповідно до законодавства нотаріус має справи тільки з безспірними ситуаціями, проте інколи в практиці нотаріусів виникають такі випадки, коли між сторонами існують певні суперечки, спори, але нотаріусу вдається усунути ці незгоди, запропонувавши вчинити ту чи іншу нотаріальну дію, яка є вигідною для обох конфлікуючих сторін та захищає їхні права та інтереси.

Повноваження із забезпечення доказів нотаріусом також були предметом досліджень науковців. Так, О. М. Золотухіна наголошує на доцільності передачі нотаріусам таких повноважень, зауважуючи при цьому, що такі нотаріальні дії здійснюють нотаріуси Російської Федерації, Республіки Молдови, Республіки Казахстану, Сполучених Штатів Америки, Іспанії тощо. Як справедливо зауважує автор, якщо розглянути значну кількість нотаріальних проваджень за їх сутністю, то виявиться, що вони орієнтовані на те, щоб наперед забезпечити відповідні докази. Наприклад, будь-який договір посвідчується в нотаріальному порядку для надання йому більшої юридичної вірогідності...[8, с. 173]. Стаття 102 Закону України “Про нотаріат” надає можливість нотаріусам забезпечувати докази, але тільки для іноземних держав. Тоді виникає питання, чому для іноземних держав нотаріус може забезпечувати докази, а для своєї держави – ні?! Вважаємо за можливе наділити відповідними повноваженнями нотаріусів України, адже фактично в деяких випадках вони вже їх виконують. Так, наприклад, вчинення такої нотаріальної дії, як передача заяви, накладення заборони відчуження тощо.

До повноважень нотаріуса деякі науковці пропонують передати також право нотаріуса звертатися до суду про визнання недієздатною особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії [9, с. 7]. Проте з позовом до суду звертається особа, права або інтереси якої порушуються, не визнаються або оспорується. У цьому випадку нотаріус не є заінтересованою особою у справі, його права ні не порушують, ні не невизнають, ні не оспорується. Він лише є суб’єктом, який відмовив особі у вчиненні нотаріальної дії на тій підставі, що у нього виник сумнів, що особа здатна усвідомлювати значення своїх дій та вповні керувати ними. Права нотаріуса у цьому разі жодним чином не заторкують. Захист прав та інтересів таких осіб здійснюють органи опіки та піклування. Нотаріус захищає права такої особи вже в той спосіб, що не вчиняє жодних нотаріальних дій щодо її майна чи прав, адже така особа в силу своїх неусвідомлених дій може сама собі зашкодити.

Висновки. Отже, нотаріус немає владних повноважень, але, навпаки, є незалежним суб’єктом, який однаковою мірою захищає інтереси кожної із сторін правочину. Нотаріус жодним чином не вправі впливати на особу, схилиючи її до вчинення тої чи іншої нотаріальної дії, натомість, він може тільки роз’яснити їй зміст такої дії та її наслідки. Навіть у тих випадках, коли нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії, то немає його влади у цьому, бо відмова зумовлена тільки об’єктивними обставинами, які унеможливають вчинення нотаріальної дії.

Постійні зміни та реформи у сфері нотаріату призвели до численних колізій та наявності законодавчих норм, які неможливо виконати на практиці. Тому найперше, для повноцінного запровадження усіх нових повноважень нотаріусів потрібне якісне законодавство, чітке розмежування повноважень.

Зважаючи на розгалужену систему повноважень нотаріуса, детальний аналіз окремих видів його повноважень буде предметом наших майбутніх наукових досліджень у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Марченко В. Додаткові повноваження нотаріуса та додаткова відповідальність: професійна, адміністративна, цивільна, кримінальна. *Мала енциклопедія нотаріуса*. 2014. № 4(76). С. 162–172.
2. Про нотаріат: Закон України від 02 вересня 1993 р. № 3425-XII / Верховна рада України. *Відомості Верховної ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.
3. Про затвердження Примірнього положення про порядок надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, які не пов'язані із вчинюваними нотаріальними діями, а також послуг технічного характеру: Наказ Міністерства юстиції України від 04 січня 1998 року № 3/5. *Офіційний вісник України*. 1998. № 5. Ст. 153.
4. Коротюк О. В. Науково-практичний коментар Закону України “Про нотаріат”. Харків: Право, 2012. 641 с. URL: http://pidruchniki.com/1595021047434/pravo/_reyestratsiya_notarialnih_diy (дата звернення: 23.01.2020).
5. Иншакова А. О., Беспалая Л. С. Роль нотариата в гражданском обороте. *Научно-практический электронный журнал Аллея Науки*. 2019. № 6(33). URL: https://alley-science.ru/domains_data/files/07June2019/ROL%20NOTARIATA%20V%20GRAZHDANSKOM%20OBOROTE.pdf (дата звернення: 15.01.2020).
6. Про затвердження Правил професійної етики нотаріусів України: Наказ Міністерства юстиції України від 04 жовтня 2013 р. № 2104/5. *Офіційний вісник України*. 2013. № 82. Ст. 3070.
7. Марченко В., Сидоренко Д. Нотаріат України впевнено тримає курс на ефективні зміни. *Юридична газета*. 2019. № 32 (686). URL: <http://yur-gazeta.com/interview/notariat-ukrayini-vpevnenno-trimae-kurs-na-efektivni-zmini.html> (дата звернення: 05.02.2020).
8. Золотухіна О. М. Функціональне призначення нотаріату: теоретико-правові аспекти: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. К., 2018. 261 с.
9. Мальцева С. В. Роль нотариата в удостоверении сделок с недвижимым имуществом: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. М., 2004. 155 с.

REFERENCES

1. Marchenko V. *Dodatkovі povnovazhennya notariusu ta dodatkova vidpovidal'nist': profesijna, administratyvna, cyvilna, kryminalna* [Additional powers of notary and additional responsibility: professional, administrative, civil, criminal] Mala encyklopediya notariusu. 2014. #4(76). S. 162–172.
2. *Pro notariat: Zakon Ukrainy vid 02 veresnya 1993 roku No. 3425-XII* [About notariat] / Verhovna rada Ukrainy. Vidomosti Verhovnoyi rady Ukrainy. 1993. # 39. St. 383.
3. *Pro zatverdzhennya Pry`mirnogo polozhennya pro poryadok nadannya derzhavny`my` notariusamy` dodatkovy`x poslug pravovogo karakteru, yaki ne pov`yazani iz vchy`nyuvany`my` notarial`ny`my` diyamy`, a takozh poslug texnichnogo xarakteru* [About approval of Exemplary provision on the procedure for the provision by the notary public of additional services of a legal nature, which are not connected with the performed notarial acts, as well as of services of a technical nature]: Nakaz Ministerstva yusty`ciyi Ukrainy` vid 04 sichnya 1998 roku #3/5. Oficijny`j visny`k Ukrainy`. 1998. # 5. St. 153.
4. Korotyuk O. V. *Naukovo-prakty`chny`j komentar Zakonu Ukrainy` “Pro notariat”* [Scientific and practical Commentary on the Law of Ukraine “About notary”]. Xarkiv: Pravo, 2012. 641 s. URL: http://pidruchniki.com/1595021047434/pravo/_reyestratsiya_notarialnih_diy (дата звернення: 23.01.2020).
5. Y`nshakova A. O., Bepalaya L. S. *Rol` notary`ata v grazhdanskom oborote* [The role of the notary in the civil turnover]. Nauchno-prakty`chesky`j elektronny`j zhurnal Alleya Nauky`. 2019. # 6(33). URL: https://alley-science.ru/domains_data/files/07June2019/ROL%20NOTARIATA%20V%20GRAZHDANSKOM%20OBOROTE.pdf (дата звернення: 15.01.2020).
6. *Pro zatverdzhennya Pravy`l profesijnoyi ety`ky` notariusiv Ukrainy`* [About approval of the Rules of professional ethics of notaries of Ukraine]: Nakaz Ministerstva yusty`ciyi Ukrainy` vid 04 zhovtnya 2013 r. #2104/5. Oficijny`j visny`k Ukrainy`. 2013. No. 82. St. 3070.
7. Marchenko V., Sy`dorenko D. *Notariat Ukrainy` vpevnenno try`mae kurs na efekty`vni zminy`* [The notary of Ukraine confidently keeps pace with effective changes]. Yury`dy`chna gazeta. 2019. # 32 (686). URL: <http://yur-gazeta.com/interview/notariat-ukrayini-vpevnenno-trimae-kurs-na-efektivni-zmini.html> (дата звернення: 05.02.2020)
8. Zolotuxina O. M. *Funkcional`ne pry`znachennya notariatu: teorety`ko-pravovi aspekty`* [Functional purpose of the notary: theoretical and legal aspects]: dy`s. ... kand. yury`d. nauk: 12.00.01. Ky`yiv, 2018. 261 s.
9. Mal`ceva S. V. *Rol` notary`ata v udostovereny`y` sdelok s nedvy`zhy`tym y`mushhestvom* [The role of the notary in the certification of real estate transactions]: dy`s. ... kand. yury`d. nauk: 12.00.03. Moskva, 2004. 155 s.

Дата надходження: 05.02.2020 р.

ПОЛНОМОЧИЯ НОТАРИУСА В УСЛОВИЯХ СЕГОДНЯШНЕГО ДНЯ

Статья посвящена исследованию вопросов о правах и обязанностях нотариусов в соответствии с действующим законодательством, определению возможности совершения им тех или иных действий и целесообразности передачи ему государством отдельных полномочий. В статье определяется мера дозволенного поведения нотариуса и устанавливается система запретов в его деятельности.

Ключевые слова: полномочия, нотариус, совершение нотариальных действий, дополнительные услуги, регистрационные действия, защита прав и интересов.

Maria Nimak

Institute of Jurisprudence, Psychology and Innovative education,
Lviv Polytechnic National University,
Department of Civil Law and Procedure
Ph. D.

POWERS OF NOTARY IN THE CONDITIONS OF THE PRESENT

The article is devoted to investigation of issues about rights and duties of notary according to the current legislation, determining of possibility of committing by him one or the other acts and expediency of conveying to him some powers by state. A measure of permitted behavior of a notary is determined in the article, and system of bans in his activity is established.

Key words: powers, notary, committing of notarial acts, additional services, registration acts, protection of rights and interest etc.